

Memorandwm Esboniadol i Rheoliadau Hylendid a Diogelwch Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol a Darpariaeth Arbed) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog/Dirprwy Weinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Hylendid a Diogelwch Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol a Darpariaeth Arbed) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020.

Rwyf wedi gwneud y datganiadau sy'n ofynnol gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Gellir gweld y datganiadau hyn yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm hwn.

Eluned Morgan

Y Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg

24 Tachwedd 2020

Rhan 1

1. Disgrifiad

Mae Rheoliadau Hylendid a Diogelwch Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol a Darpariaeth Arbed) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 ('Rheoliadau 2020') yn gwneud diwygiadau, sy'n berthnasol mewn perthynas â Chymru yn unig, i is-ddeddfwriaeth ym meysydd diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, a safonau cyfansoddiadol bwyd.

Diben Rheoliadau 2020 yw:

- gweithredu'r Protocol ar Iwerddon/Gogledd Iwerddon ("NIP") trwy wneud diwygiadau angenrheidiol i nifer o ddarpariaethau mewn tri offeryn statudol Ymadael â'r Undeb Ewropeaidd (UE) ('Offerynnau Statudol 2019') a deddfwriaeth ddomestig arall sy'n berthnasol mewn perthynas â Chymru ym maes diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, a safonau cyfansoddiadol bwyd;
- mynd i'r afael â diffygion yn neddfwriaeth ddomestig Cymru sy'n deillio o Ymadael â'r UE hefyd ym maes diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, a safonau cyfansoddiadol bwyd i sicrhau bod y llyfr statud yn parhau i weithredu'n effeithiol ar ddiwedd y cyfnod gweithredu ('CG'); a
- sicrhau bod unrhyw newidiadau yn y meysydd ar gyfer diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, a safonau cyfansoddiadol bwyd a gyflwynir gan Offerynnau Statudol Ymadael â'r UE a wneir ar ôl Offerynnau Statudol 2019 yn cael eu cyfrif.

Mae Rheoliadau 2020 yn diwygio'r offerynnau canlynol:

- Rheoliadau Cynhyrchion Bwyd a Bwyd Anifeiliaid Rheoleiddiedig (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019, ac yn benodol rheoliad 3, sy'n diwygio:
  - Rheoliadau Deunyddiau ac Eitemau mewn Cysylltiad â Bwyd (Cymru) 2012;
- Rheoliadau Hylendid a Diogelwch Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019, ac yn benodol rheoliadau 4 a 7, sydd yn eu tro yn diwygio:
  - Rheoliadau Deunyddiau Bwyd sydd wedi'u Rhewi'n Gyflym (Cymru) 2007; a
  - Rheoliadau Llestri Cegin Plastig (Amodau ar Fewnforion o Tsieina) (Cymru) 2011;

- Rheoliadau Bwyd (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) (Rhif 2) 2019, ac yn benodol rheoliad 8, sy'n diwygio:
  - Rheoliadau Dŵr Mwynol Naturiol, Dŵr Ffynnon a Dŵr Yfed wedi'i Botelu (Cymru) 2015;
- Rheoliadau Bwyd a Addaswyd yn Enetig (Cymru) 2004;
- Rheoliadau Bwyd Cyffredinol 2004
- Rheoliadau Cynhyrchion Pysgodfeydd (Taliadau Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) 2007;
- Rheoliadau Arbelydru Bwyd (Cymru) 2009;
- Rheoliadau Cig (Ffioedd Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) 2009;
- Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2009;
- Rheoliadau Diogelwch Bwyd (Samplu a Chymwysterau) (Cymru) 2013;
- Rheoliadau Halogion mewn Bwyd (Cymru) 2013;
- Rheoliadau Ychwanegion, Cyflasynnau, Ensymau a Thoddyddion Echdynnu Bwyd (Cymru) 2013;
- Rheoliadau Mêl (Cymru) 2015; a
- Rheoliadau Caseinau a Chaseinadau (Cymru) 2016.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

Mae Rheoliadau 2020 yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol o dan baragraff 1(8) o Atodlen 7 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Cytundeb Ymadael) 2018 ('Deddf 2018').

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae Rheoliadau 2020 yn cael eu llunio gan ddefnyddio'r pŵer yn Rhan 1 o Atodlen 2 i Ddeddf 2018 er mwyn mynd i'r afael â methiannau cyfraith yr UE a ddargedwir (*retained EU law*) i weithredu'n effeithiol, neu ddiffygion eraill sy'n deillio o'r Deyrnas Unedig (DU) yn ymadael â'r UE. Mae'r offeryn hefyd wedi'i baratoi o dan baragraff 11M(1) o Atodlen 2 yn ogystal ag o dan baragraff 7 o Atodlen 4 a pharagraff 21(b) o Atodlen 7 i Ddeddf 2018.

Yn unol â gofynion Deddf 2018, mae'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg wedi gwneud y datganiadau perthnasol fel y manylir yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm Esboniadol hwn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Yn dilyn diwedd y CG heb ddiwygiadau, bydd rhai darpariaethau yn anweithredol, ac o ganlyniad, bydd y gyfraith bresennol naill ai'n aneglur neu ni fydd yn gweithredu'n effeithiol.

Felly mae Rheoliadau 2020 yn defnyddio pwerau o dan Ddeddf 2018 i wneud newidiadau technegol i'r ddeddfwriaeth isod i sicrhau ei bod yn parhau i fod yn gydlynol a'i bod yn parhau i weithredu'n gywir ar ôl diwedd y CG.

Beth oedd diben unrhyw gyfraith berthnasol yr UE cyn y diwrnod ymadael?

Rheoliadau Cynhyrchion Bwyd a Bwyd Anifeiliaid Rheoleiddiedig (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019

Mae'r offeryn hwn yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth sy'n berthnasol yng Nghymru ym maes bwyd a bwyd anifeiliaid wedi'u haddasu'n enetig (GM), deunyddiau ac eitemau mewn cysylltiad â bwyd, ac ychwanegion, cyflasynnau, ensymau a thoddyddion echdynnu bwyd. Daw'r diwygiadau a wneir gan yr offeryn hwn i rym ar ddiwedd y CG.

Mae Rheoliadau 2020 yn ymwneud yn benodol â rheoliad 3 yr offeryn hwn, sy'n cynnwys diwygiadau i Rheoliadau Deunyddiau ac Eitemau mewn Cysylltiad â Bwyd (Cymru) 2012.

Rheoliadau Deunyddiau ac Eitemau mewn Cysylltiad â Bwyd (Cymru) 2012

Mae'r offeryn hwn yn gweithredu Rheoliadau canlynol yr UE mewn perthynas â Chymru:

- Rheoliad (UE) Rhif 10/2011 yn darparu rheolau ar ddeunyddiau ac eitemau plastig y bwriedir iddynt ddod i gysylltiad â bwyd;
- Rheoliad (CE) Rhif 1935/2004 yn darparu rheolau ar ddeunyddiau ac eitemau y bwriedir iddynt ddod i gysylltiad â bwyd ac yn diddymu Cyfarwyddebau 80/590/EEC a 89/109/EEC;
- Rheoliad (CE) Rhif 1895/2005 yn darparu rheolau ar gyfyngu defnydd deilliadau epocsi penodol mewn deunyddiau ac eitemau y bwriedir iddynt ddod i gysylltiad â bwyd;

- Rheoliad (CE) Rhif 2023/2006 yn sefydlu arferion gweithgynhyrchu da ar gyfer deunyddiau ac eitemau y bwriedir iddynt ddod i gysylltiad â bwyd;
- Rheoliad (CE) Rhif 450/2009 yn darparu rheolau ar ddeunyddiau ac eitemau gweithredol a deallus y bwriedir iddynt ddod i gysylltiad â bwyd;
- Rheoliad (UE) Rhif 10/2011 ar ddeunyddiau ac eitemau plastig y bwriedir iddynt ddod i gysylltiad â bwyd

Mae Rheoliadau'r UE, fel y'u gweithredwyd gan Reoliadau 2012, yn darparu ar gyfer diogelu bwyd rhag peryglon a allai ddeillio o ddeunyddiau ac eitemau y gallai ddod i gysylltiad â hwy trwy'r gadwyn fwyd.

Rheoliadau Hylendid a Diogelwch Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019

Mae'r offeryn hwn yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth sy'n berthnasol yng Nghymru ym maes hylendid a diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid i fynd i'r afael â methiannau cyfraith yr UE a ddargedwir i weithredu'n effeithiol a diffygion eraill sy'n deillio o'r DU yn ymadael â'r UE. Daw'r diwygiadau a wneir gan yr offeryn hwn i rym ar ddiwedd y CG.

Mae Rheoliadau 2020 yn ymwneud yn benodol â rheoliadau 4 a 7 yr offeryn hwn, sydd yn eu tro yn cynnwys diwygiadau i Reoliadau Deunyddiau Bwyd sydd wedi'u Rhewi'n Gyflym (Cymru) 2007 a Rheoliadau Llestri Cegin Plastig (Amodau ar Fewnforion o Tsieina) (Cymru) 2011.

Rheoliadau Deunyddiau Bwyd sydd wedi'u Rhewi'n Gyflym (Cymru) 2007

Mae'r offeryn hwn yn gweithredu Rheoliad (CE) Rhif 37/2005 mewn perthynas â Chymru.

Mae Rheoliad yr UE, fel y'i gweithredir yng Nghymru gan y Rheoliadau hyn, yn darparu rheolau ar gyfer monitro tymheredd wrth gludo, cadw mewn warysau a storio deunyddiau bwyd wedi'u rhewi'n gyflym a fwriedir i'w bwyta gan bobl.

Mae'r offeryn hwn yn dirymu ac yn ailddeddfu Rheoliadau Deunyddiau Bwyd wedi'u Rhewi'n Gyflym 1990, sy'n ymestyn i Brydain gyfan.

Y Cyfarwyddbau a weithredwyd gan Reoliadau Deunyddiau Bwyd wedi'u Rhewi'n Gyflym 1990 y mae'r offeryn hwn yn parhau i'w gweithredu yw:

- Cyfarwyddeb 89/108/EEC ar gyd-ddynesu (*approximation*) deddfau Aelod-wladwriaethau sy'n ymwneud â deunyddiau bwyd wedi'u rhewi'n gyflym i'w bwyta gan bobl; a

- Chyfarwyddeb 92/2/EEC sy'n gosod gweithdrefn samplu a dull dadansoddi'r Gymuned ar gyfer y rheolaeth swyddogol mewn perthynas â thymereddau deunyddiau bwyd wedi'u rhewi'n gyflym a fwriedir i'w bwyta gan bobl.

Rheoliadau Llestri Cegin Plastig (Amodau ar Fewnforion o Tsieina) (Cymru) 2011

Mae'r offeryn hwn yn gweithredu Rheoliad (UE) Rhif 284/2011 mewn perthynas â Chymru.

Mae Rheoliad yr UE, fel y'i gweithredir yng Nghymru gan y Rheoliadau hyn, yn darparu amodau penodol a gweithdrefnau manwl ar gyfer mewnfario offer cegin plastig polyamid a melamin sy'n deillio, neu'n cael eu hanfon o Weriniaeth Pobl Tsieina a Rhanbarth Gweinyddol Arbennig Hong Kong, Tsieina.

Rheoliadau Bwyd (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) (Rhif 2) 2019

Mae'r offeryn hwn yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth sy'n berthnasol yng Nghymru ym maes hylendid a diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid, cynhyrchion bwyd a bwyd anifeiliaid rheoleiddiedig, a safonau a labelu bwyd, i fynd i'r afael â methiannau cyfraith yr UE a ddargedwir i weithredu'n effeithiol a diffygion eraill sy'n deillio o'r DU yn ymadael â'r UE. Daw'r diwygiadau a wneir gan yr offeryn hwn i rym ar ddiwedd y CG.

Mae Rheoliadau 2020 yn ymwneud yn benodol â rheoliad 8 yr offeryn hwn, sy'n cynnwys diwygiadau i Rheoliadau Dŵr Mwynol Naturiol, Dŵr Ffynnon a Dŵr Yfed wedi'i Botelu (Cymru) 2015.

Rheoliadau Dŵr Mwynol Naturiol, Dŵr Ffynnon a Dŵr Yfed wedi'i Botelu (Cymru) 2015

Mae'r offeryn hwn yn trosi Cyfarwyddebau canlynol yr UE mewn perthynas â Chymru:

- Cyfarwyddeb 98/83/EC ar ansawdd dŵr y bwriedir iddo gael ei yfed gan bobl;
- Cyfarwyddeb 2003/40/EC sy'n pennu'r rhestr o gyfansoddion dŵr mwynol naturiol, y cyfyngiadau crynodiad a'r gofynion labelu, ynghyd â'r

amodau ar gyfer defnyddio aer a gyfoethogir ag osôn i drin dŵr mwynol naturiol a dŵr ffynnon;

- Cyfarwyddeb 2009/54/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor ar ecsbloetio a marchnata dŵr mwynol naturiol;
- Cyfarwyddeb 2013/51/EURATOM sy'n pennu'r gofynion o ran diogelu iechyd y cyhoedd rhag sylweddau ymbelydrol mewn dŵr y bwriedir iddo gael ei yfed gan bobl.

Mae'r offeryn hwn hefyd yn gweithredu Rheoliadau canlynol yr UE mewn perthynas â Chymru:

- Rheoliad (UE) Rhif 115/2010 sy'n gosod yr amodau ar gyfer defnyddio alwmina actifedig i gael gwared â fflworid o ddyfroedd mwynol naturiol a dyfroedd ffynnon.

Rheoliadau Bwyd a Addaswyd yn Enetig (Cymru) 2004

Mae'r offeryn hwn yn gwneud darpariaeth ar gyfer gweithredu a gorfodi Rheoliad 1829/2003 y Comisiwn. Mae Rheoliad y Comisiwn hwn yn darparu fframwaith rheoleiddio ar gyfer asesu ac awdurdodi gwyddonol organebau sydd wedi'u haddasu'n enetig (GMOs) i'w defnyddio mewn bwyd a bwyd anifeiliaid cyn eu rhoi ar y farchnad.

Rheoliadau Bwyd Cyffredinol 2004

Mae'r offeryn hwn yn darparu ar gyfer gorfodi Rheoliad (CE) Rhif 178/2002 mewn perthynas â Chymru. Roedd yr offeryn hwn yn berthnasol yn wreiddiol mewn perthynas â Chymru, Lloegr a'r Alban ond fe'i disodlwyd i raddau helaeth mewn perthynas â Lloegr.

Mae Rheoliad (CE) Rhif 178/2002, fel y'i gweithredir yng Nghymru gan y Rheoliadau hyn, yn sefydlu cyfrifoldeb Gweithredwyr Busnesau Bwyd i gynhyrchu bwyd sy'n diogelu bywyd ac iechyd pobl i lefel uchel ac yn sefydlu egwyddorion olrhain (*traceability*) trwy'r gadwyn fwyd. Gyda'i gilydd, maent yn darparu'r egwyddorion lefel uchel sy'n sail i roi bwyd a bwyd anifeiliaid diogel ar y farchnad yn yr UE.

Rheoliadau Cynhyrchion Pysgodfeydd (Taliadau Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) 2007

Mae'r offeryn hwn yn nodi'r taliadau y mae'n ofynnol eu codi am reolaethau swyddogol a gynhelir ar gynhyrchion pysgodfeydd fel y nodir yn Rheoliad (UE) 2017/625.

Mae Rheoliad (UE) 2017/625 yn gosod rheolau penodol ar reolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill a gyflawnir i sicrhau y cymhwysir cyfraith bwyd a bwyd anifeiliaid, rheolau ar iechyd a lles anifeiliaid, iechyd planhigion a chynhyrchion diogelu planhigion.

Rheoliadau Arbelydru Bwyd (Cymru) 2009

Mae'r offeryn hwn yn trosi, mewn perthynas â Chymru:

- Cyfarwyddeb 1999/2/EC sy'n darparu'r fframwaith ar gyfer gweithgynhyrchu, marchnata a mewnfario bwydydd a chynhwysion bwyd sy'n cael eu trin ag ymbelydredd ìoneiddio. Mae'r Gyfarwyddeb yn nodi'r pwrpas, yr amodau a'r ffynonellau cymeradwy ar gyfer awdurdodi trin bwyd ag ymbelydredd;
- Cyfarwyddeb 1999/3/EC sy'n sefydlu rhestr o fwydydd a chynhwysion bwyd sy'n cael eu trin ag ymbelydredd ìoneiddio. Mae Rhestr y Comisiwn yn nodi'r rhestr o gyfleusterau cymeradwy ar gyfer trin bwydydd a chynhwysion bwyd ag ymbelydredd ìoneiddio mewn Aelod-wladwriaethau, ac mae Penderfyniadau'r Comisiwn yn darparu rhestr debyg o gyfleusterau cymeradwy mewn trydydd gwledydd.

Rheoliadau Cig (Ffioedd Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) 2009

Mae'r offeryn hwn yn nodi'r rheolau a'r mecanweithiau ar gyfer casglu ffioedd penodol ar gyfer cyflwyno rheolaethau swyddogol fel y'u nodir yn Rheoliad (UE) 2017/625 ac mewn unrhyw Rheoliadau Gweithredu a Dirprwyedig a wneir oddi tano fel y'u nodir yn Rheoliadau Cig (Ffioedd Rheolaethau Swyddogol) (Cymru) (Diwygio) 2019.

Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2009

Mae'r offeryn hwn yn darparu ar gyfer gweithredu a gorfodi, yng Nghymru, Rheoliad (UE) 2017/625 a rheoliadau gweithredu o'r fath a wneir oddi tano fel y'u gosodir yn Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) 2019, gan bennu rheolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill a gyflawnir i sicrhau bod cyfraith bwyd a bwyd anifeiliaid, rheolau ar iechyd a lles anifeiliaid, iechyd planhigion a chynhyrchion diogelu planhigion yn cael eu cymhwyso.

Mae'r offeryn hwn yn nodi'r awdurdodau cymwys ar gyfer gorfodi cyfraith bwyd anifeiliaid a bwyd, y mecanweithiau rheoli y gall awdurdodau gorfodi eu defnyddio i fonitro cynhyrchiant a chyflenwad bwyd a bwyd anifeiliaid er mwyn sicrhau lefel uchel o ddiogelwch i fywyd ac iechyd pobl, yn ogystal â'r pwerau i ymdrin ag unrhyw ddiffyg cydymffurfio â'r rheolau perthnasol.

Rheoliadau Diogelwch Bwyd (Samplu a Chymwysterau) (Cymru) 2013

Mae'r offeryn hwn:

- yn nodi'r cymwysterau sy'n angenrheidiol i fod yn ddadansoddwr cyhoeddus, yn ddadansoddwr bwyd neu'n archwiliwr bwyd at ddibenion Deddf Diogelwch Bwyd 1990;
- yn gwahardd personau penodedig rhag cynnal dadansoddiadau neu archwiliadau;
- yn nodi'r gweithdrefnau i'w dilyn pan fydd sampl wedi'i chaffael o dan Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990 i'w dadansoddi neu ei harchwilio;
- yn eithrio o'r gweithdrefnau hyn samplau a gymerwyd o dan Reoliadau sydd â'u gweithdrefnau eu hunain; ac
- yn rhagnodi y math o dystysgrif i'w defnyddio gan ddadansoddwyr ac archwilyr wrth lunio'u hadroddiadau.

Rheoliadau Halogion mewn Bwyd (Cymru) 2013

Mae'r offeryn hwn yn dirymu ac yn ailddeddfu gyda newidiadau Reoliadau Halogion mewn Bwyd (Cymru) 2010, gan wneud darpariaeth ar gyfer:

- gweithrediad parhaus Rheoliad (UE) 2015/2284 sy'n ymwneud â gosod y lefel uchaf o asid erucig mewn olewau a brasterau a fwriedir felly i'w bwyta gan bobl; a
- parhau i weithredu a gorfodi Rheoliad y Comisiwn (CE) Rhif 1881/2006 yn gosod y lefelau uchaf ar gyfer rhai halogion mewn bwydydd

Mae'r offeryn hwn hefyd yn darparu ar gyfer gweithredu a gorfodi Rheoliad y Comisiwn (CE) Rhif 124/2009, sy'n ymwneud â'r lefelau uchaf a ganiateir ar gyfer rhai ychwanegion bwyd anifeiliaid a all, mewn amgylchiadau penodol, fod yn bresennol mewn bwyd.

Rheoliadau Ychwanegion, Cyflasynnau, Ensymau a Thoddyddion Echdynnu Bwyd (Cymru) 2013

Mae'r offeryn hwn yn gweithredu Rheoliadau canlynol yr UE mewn perthynas â Chymru:

- Rheoliad (CE) Rhif 2065/2003 ar gyflasynnau mwg a ddefnyddir neu y bwriedir eu defnyddio mewn bwydydd neu arnynt);
- Rheoliad (CE) Rhif 1332/2008 ar ensymau bwyd;
- Rheoliad (CE) Rhif 1333/2008 ar ychwanegion bwyd;
- Rheoliad y Comisiwn UE Rhif 231/2012 yn gosod manylebau ar gyfer ychwanegion bwyd a gymeradwywyd o dan 1333/2008;
- Rheoliad (CE) 1334/2008 ar gyflasynnau a rhai cynhwysion bwyd gyda nodweddion cyflasynnau i'w defnyddio mewn cyflasynnau bwyd ac arnynt.

Mae'r offeryn hwn hefyd yn trosi Cyfarwyddeb 2009/32/EC ar doddyddion echdynnu a ddefnyddir i gynhyrchu bwydydd a chynhwysion bwyd.

Rheoliadau Mêl (Cymru) 2015

Mae'r offeryn hwn yn trosi Cyfarwyddeb y Cyngor 2001/110/EC sy'n ymwneud â mêl. Mae'r Gyfarwyddeb yn nodi gofynion cyfansoddiadol mêl a'r enwau neilltuedig y gellir ei alw.

Rheoliadau Caseinau a Chaseinadau (Cymru) 2016

Mae'r offeryn hwn yn trosi Cyfarwyddeb (UE) 2015/2203 sy'n ymwneud â chaseinau a chaseinadau y bwriedir eu bwyta gan bobl mewn perthynas â Chymru.

Mae Cyfarwyddeb (UE) 2015/2203 ar gaseinau a chaseinadau y bwriedir eu bwyta gan bobl yn nodi manylebau ar gyfer defnyddio disgrifiadau neilltuedig, manylebau gweithgynhyrchu a labelu cynhyrchion casein er mwyn sicrhau eu bod yn symud yn rhydd o fewn yr UE. Mae hefyd yn alinio'r gofynion o ran cyfansoddiad gyda'r safon ryngwladol a osodwyd gan y Codex Alimentarius er mwyn cysondeb ac er mwyn osgoi camargraffiadau masnach.

Pam bod y Rheoliadau'n cael eu newid?

Mae cywiriadau yn angenrheidiol i destun y ddeddfwriaeth i sicrhau bod ystod o ddarpariaethau yn neddfwriaeth ddomestig Cymru yn adlewyrchu cymhwysiad y NIP. Yn ogystal â hyn, mae angen cyfrif am unrhyw ddatblygiadau deddfwriaethol a wnaed ers cyflwyno Offerynnau Statudol 2019 yn ogystal â sicrhau bod diwygiadau i gyfraith uniongyrchol yr UE a ddargedwir a gyflwynwyd gan Offerynnau Statudol Ymadael â'r UE eraill wedi'u hadlewyrchu yn y diwygiadau cysylltiedig a wnaed i'r ddeddfwriaeth ddomestig.

Mae Rheoliadau 2020 yn darparu'r diwygiadau angenrheidiol i ddeddfwriaeth ddomestig Cymru trwy ddiwygio nifer o ddarpariaethau mewn tri offeryn Ymadael â'r UE penodol yng Nghymru ac mewn deddfwriaeth ddomestig arall sy'n berthnasol yng Nghymru, er mwyn sicrhau bod y rhain yn gweithredu'r NIP yn llawn ym meysydd diogelwch, hylendid a safonau cyfansoddiadol bwyd a bwyd anifeiliaid. Mae hefyd yn cynnwys diwygiadau technegol wedi'u diweddarau i'r offerynnau yng Nghymru i gyfrif am ddiffygion sy'n deillio o'r DU yn ymadael â'r UE ac mae'n cyfrif am unrhyw newidiadau diweddar i gyfraith arall yr UE a ddargedwir a wnaed ar ôl gweithredu'r tri Offeryn Statudol Ymadael â'r UE a restrir yn yr adran Disgrifiad ar dudalen 2 y Memorandwm Esboniadol hwn.

Mae'r diwygiadau arfaethedig i Rheoliadau 2020 yn dechnegol eu natur ac yn ymdrin ag ystod o faterion fel:

- diweddarau cyfeiriadau at gyfraith yr UE a ddargedwir;
- diwygio'r diffiniadau o drydedd wlad;
- newid cyfeiriadau at 'EU' i 'UK' neu 'GB' fel sy'n briodol i adlewyrchu cymhwysiad yr NIP ar ôl y CG; a
- dileu neu ddisodli cyfeiriadau at derminoleg sy'n benodol i'r UE.

Mae'r diwygiadau hyn yn angenrheidiol i sicrhau bod rhwymedigaethau Cymru o dan yr NIP yn cael eu cyflawni yn ogystal â sicrhau cywirdeb ac effeithlonrwydd y llyfr statud yng Nghymru ar ôl i'r CG ddod i ben.

Lle bo'n briodol, hepgorir newidiadau Ymadael â'r UE presennol a chaiff darpariaethau eu hail-lunio (gyda diweddariadau, diwygiadau a chydgrynhoi perthnasol) yn yr offeryn hwn i sicrhau bod diwygiadau Ymadael â'r UE mor glir a hygyrch â phosibl.

Beth fydd y Rheoliadau yn ei wneud nawr?

Bydd Rheoliadau 2020 yn sicrhau bod yr NIP yn cael ei gymhwyso'n briodol mewn perthynas â deddfwriaeth Cymru y mae'r offeryn hwn yn effeithio arni ac sy'n deillio o Ymadael â'r UE ar ddiwedd y CG, yn ogystal â mynd i'r afael â diffygion technegol ynddi. Bydd Rheoliadau 2020 hefyd yn sicrhau bod unrhyw ddiwygiadau i gyfraith berthnasol yr UE a ddargedwir ym meysydd diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, a safonau cyfansoddiadol bwyd, gan gynnwys y rhai a gyflwynwyd gan Offerynnau Statudol Ymadael â'r UE eraill a wnaed ar ôl Offerynnau Statudol 2019, yn cael eu hadlewyrchu yn y drafftio presennol.

Mae'r diwygiadau'n sicrhau bod y ddeddfwriaeth yn weithredol ar ddiwedd y CG ac yn darparu cyfnod pontio esmwyth i fusnesau.

5. Ymgynghoriad

Dyletswydd i ymgynghori â'r Ysgrifennydd Gwladol

Yn unol â pharagraff 4 o Atodlen 2 i Ddeddf 2018 bu ymgynghori â'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig a'r Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar 11 Tachwedd 2020 ynghylch yr angen i Ran 2 o'r offeryn hwn ddod i rym cyn diwrnod cwblhau'r CG.

Ymgynghoriad cyffredinol

Mae Erthygl 9 o Reoliad (CE) Rhif 178/2002 yn darparu bod yn rhaid ymgynghori â'r cyhoedd yn agored ac yn dryloyw wrth baratoi, gwerthuso ac adolygu cyfraith bwyd, ac eithrio mewn amgylchiadau brys. Yn dilyn Ymadael â'r UE, bydd hyn yn parhau i fod yn wir gyda phob diwygiad i gyfraith bwyd yn y dyfodol.

Cynhaliodd yr ASB ymgynghoriad ar draws y DU rhwng 20 Awst 2020 a 16 Medi 2020 mewn perthynas â "Diwygiadau i Gyfraith yr UE a ddargedwir ar gyfer Diogelwch a Hylendid Bwyd a Bwyd Anifeiliaid ar gyfer diwedd y Cyfnod Pontio", yn benodol mewn perthynas â newidiadau sydd eu hangen mewn perthynas i'r cytundeb Ymadael a'r NIP. Cafodd yr ymgynghoriad 7 ymateb gan bartïon â diddordeb. Roedd cyfran sylweddol (71%) yn cefnogi'r dull arfaethedig a amlinellwyd yn yr ymgynghoriad. Roedd gan yr ymatebion sy'n weddill (29%) sylwadau cymysg, fodd bynnag, ni chodwyd unrhyw bryderon am yr atebion arfaethedig.

Mae copi o'r ymgynghoriad ar gael yma:

<https://www.food.gov.uk/cy/news-alerts/consultations/diwygiadau-i-gyfraith-yr-undeb-ewropeaidd-a-ddargedwir-ar-gyfer-diogelwch-a-hylendid-bwyd-a-bwyd-anifeiliaid-ar-gyfer-diwedd-y>

Cynhaliodd yr ASB yng Nghymru ymgynghoriad rhwng 7 Ionawr 2019 a 4 Chwefror 2019 mewn perthynas â'r "Dull arfaethedig o weithredu diwygiadau i ddeddfwriaeth ddomestig Cymru ar gyfer hylendid a diogelwch bwyd a bwyd anifeiliaid, safonau cyfansoddiadol bwyd a labelu".

Roedd yr ymgynghoriad hwn yn ymwneud â'r diwygiadau technegol y manylwyd arnynt gan y tri Offeryn Statudol Ymadael â'r UE penodol i Gymru y mae Rheoliadau 2020 yn eu diwygio.

Pwrpas ymgynghoriad yr ASB oedd rhoi cyfle i randdeiliaid roi sylwadau ar gynigion yr ASB i wneud cywiriadau technegol i'r ddeddfwriaeth ddomestig berthnasol, ac ar ddewisiadau'r ASB ar gyfer y cywiriadau mwy sylweddol a oedd eu hangen mewn perthynas â safonau cyfansoddiad bwyd a labelu.

Mae copi o'r ymgynghoriad ar gael yma:

<https://www.food.gov.uk/cy/news-alerts/consultations/dull-arfaethedig-at-ddiwygiadau-i-ddeddfwriaeth-ddomestig-cymru-ar-gyfer-hylendid-a-diogelwch-bwyd-a-bwyd-anifeiliaid-safonau>.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol (RIA)

Ni chafodd asesiad effaith ei gynnal mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn gan na ragwelir unrhyw effaith ar y sectorau preifat, gwirfoddol na chyhoeddus.

Nid yw'r ddeddfwriaeth hon yn cael unrhyw effaith ar y dyletswyddau statudol (adrannau 77-79 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006) na phartneriaid statudol (adrannau 72-75 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006).

Atodiad

Datganiadau o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

Rhan 1

Tabl Datganiadau o dan Ddeddf 2018

Mae'r tabl hwn yn nodi'r datganiadau a allai fod yn ofynnol gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddf 2018. Mae'r tabl hefyd yn nodi'r datganiadau hynny a allai fod yn ofynnol gan Weinidogion y Goron o dan Ddeddf 2018, y mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i'w darparu hefyd pan fo angen. Gellir gweld y datganiadau gofynnol yn Rhan 2 o'r atodiad hwn.

Datganiad	Ble nodir y gofyniad	I bwy y mae'n berthnasol	Yr hyn sydd ei angen
Sifftio	Paragraffau 3(7) a 4(3), Atodlen 7 Rheol Sefydlog 27.1A	Gweinidogion Cymru sy'n arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 i wneud Offeryn Statudol Negyddol Mae paragraff 3(7) yn berthnasol i Weinidogion y Goron, ond mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad	Datganiad i egluro pam y dylai'r offeryn fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol ac, os yw'n berthnasol, pam eu bod yn anghytuno ag argymhelliad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad (LJC) (fel pwyllgor sifftio)
Priodoldeb	Is-baragraff (2) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad yn nodi nad yw'r Offeryn Statudol yn gwneud mwy nag sy'n briodol.
Rhesymau Da	Is-baragraff (3) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn	Datganiad i egluro'r rhesymau da dros lunio'r offeryn a bod yr hyn sy'n cael ei wneud yn

		adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	ffordd resymol o weithredu.
Cydraddoldebau	Is-baragraffau (4) a (5) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i egluro pa ddiwygiadau, diddymadau neu ddirymadau, os o gwbl, sy'n cael eu gwneud i Ddeddfau Cydraddoldeb 2006 a 2010, ac i ddeddfwriaeth a luniwyd oddi tanynt. Datganiad yn nodi bod y Gweinidog wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu ac ymddygiad arall a waherddir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.
Esboniadau	Is-baragraff (6) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i egluro'r offeryn, nodi'r gyfraith berthnasol cyn y diwrnod ymadael, egluro effaith yr offeryn ar gyfraith yr UE a ddargedwir a rhoi gwybodaeth am bwrpas yr offeryn, er enghraifft p'un a fwriedir mân newidiadau neu newidiadau technegol yn unig i gyfraith yr UE a ddargedwir.
Troseddau	Is-baragraffau (3) a (7) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn berthnasol i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad yn nodi'r 'rhesymau da' dros greu trosedd, a'r gosb sydd ynghlwm.
Is-ddirprwyo	Paragraff 30,	Yn berthnasol i	Datganiad i egluro pam ei bod

	Atodlen 7	<p>Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a pharagraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na all Gweinidog y Goron nac Awdurdod Datganoledig ei arfer.</p> <p>Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2 neu baragraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfwriaethol na all Gweinidog y Goron nac Awdurdod Datganoledig ei arfer</p>	yn briodol greu pŵer is-ddirprwyedig o'r fath.
Brys	Is-baragraff (2) ac (8) o baragraff 7, Atodlen 7	Gweinidogion Cymru sy'n arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 ond yn defnyddio'r weithdrefn frys ym mharagraff 7 o Atodlen 7	Datganiad yn nodi bod Gweinidogion Cymru o'r farn bod angen llunio'r Offeryn Statudol gan ddefnyddio'r weithdrefn frys a'r rhesymau dros y farn honno.

Rhan 2

Datganiadau sy'n ofynnol wrth ddefnyddio pwerau galluogi o dan Ddeddf 2018 yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael)

1. Datganiad(au) sifftio

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.

2. Datganiad priodoldeb

Mae'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg, Eluned Morgan, wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

"Yn fy marn i, nid yw Rheoliadau Hylendid a Diogelwch Bwyd a Bwyd Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol a Darpariaeth Arbed) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 yn gwneud mwy nag sy'n briodol."

Mae hyn yn wir oherwydd bod yr Offeryn yn bennaf yn cywiro diffygion technegol sy'n deillio o ymadawiad y DU o'r UE ac yn sicrhau bod yr NIP yn cael ei gymhwyso'n iawn.

3. Rhesymau da

Mae'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg, Eluned Morgan, wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

"Yn fy marn i mae yna resymau da dros y darpariaethau yn yr offeryn hwn, ac rydw i wedi dod i'r casgliad eu bod nhw'n ffordd resymol o weithredu."

Y rhain yw y byddai methu â llunio'r deddfwriaeth hon yn arwain at deddfwriaeth Cymru sy'n ymwneud â diogelwch a hylendid bwyd anifeiliaid a bwyd yn methu â gweithredu'n effeithiol ar ôl diwrnod cwblhau'r CG.

4. Cydraddoldebau

Mae'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg, Eluned Morgan, wedi gwneud y datganiad a ganlyn

"Nid yw'r Offeryn yn diwygio, yn diddymu nac yn dirymu darpariaeth neu ddarpariaethau yn Neddf Cydraddoldeb 2006 na Deddf Cydraddoldeb 2010 nac is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Deddfau hynny."

Mae'r Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg, Eluned Morgan, wedi gwneud y datganiad a ganlyn ynghylch defnyddio pwerau deddfwriaethol yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Mewn perthynas â'r offeryn [drafft], rydw i, Eluned Morgan wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan neu o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010”.

5. Esboniadau

Gwnaed y datganiad esboniadau ym mharagraff 4 (Pwrpas ac effaith arfaethedig y deddfwriaeth) prif gorff y memorandwm esboniadol hwn.

6. Troseddau

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.

7. Is-ddirprwyo deddfwriaethol

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.

8. Brys

Ddim yn berthnasol/ddim yn ofynnol.